

Huvudman

Växjö kommun
info@vaxjo.se

Beslut

Datum 2025-10-03

Dnr 2024:4638

Sida **1 (16)**

Ärendet

Tillsyn av gymnasieskolan Teknikum 4 i Växjö kommun; nu fråga om uppföljning av beslut den 14 februari 2025.

Beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Växjö kommun att senast den **12 januari 2026** ha vidtagit nedan angivna åtgärder avseende brister rörande extra anpassningar och betyg efter avslutad kurs. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om Växjö kommun inte följer detta föreläggande kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. Beslutet om föreläggande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Växjö kommun ska vidta följande åtgärder

Extra anpassningar

1. Se till att de elever som av lärare har identifierats vara i behov av extra anpassningar ges sådant stöd inom ramen för den ordinarie undervisningen. Rektorn ska under perioden den 6 oktober 2025 till den 15 december 2025 dokumentera vilka elever som har bedömts vara i behov av extra anpassningar, vilka deras behov av extra anpassningar är samt vilka anpassningar de har fått. Denna dokumentation ska ges in i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder (3 kap. 5 § skollagen).

Betyg efter avslutad kurs

2. Se till att betyg sätts när en kurs avslutas, vilket är när den av huvudmannen beslutade undervisningstiden för kursen upphör. Detta innebär att om eleven vid det tillfället inte har de kunskaper

som motsvarar lägst betygsriterierna för E, ska betyget F sättas. Detta innebär också att beslut om betyg ska föras in i betygskatalogen i anslutning till att kursen har avslutats (3 kap. 14 § och 15 kap. 22 § skollagen, 4 kap. 22 § gymnasieförordningen samt 6 § Skolverkets föreskrift om betygskatalog [SKOLFS 2011:123]).

Avhjälptra brister

Skolinspektionen avslutar ärendet i de delar det avser anmälan av särskilt stöd, studiero, prövning samt betygskatalog.

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till skolinspektionen.lund@skolinspektionen.se, eller per post till Skolinspektionen, Box 156, 221 00 Lund. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (dnr 2024:4638) i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen har hösten 2024 genomfört en tillsyn av Teknikum 4 i Växjö kommun. Tillsynen har omfattat bestämmelser gällande arbetsplatsförlagt lärande, studiehandledning på modersmålet, extra anpassningar, anmälan och utredning av elevs behov av särskilt stöd, studiero, betyg på avslutad kurs, prövning och betygskatalog.

Skolinspektionen har den 14 februari 2025 beslutat att förelägga Växjö kommun att senast den 13 juni 2025 vidta åtgärder för att avhjälpa brister rörande extra anpassningar, anmälan av särskilt stöd, studiero samt betyg efter avslutad kurs, prövning och betygskatalog.

Växjö kommun har den 18 juni 2025 inkommit med en redovisning av vidtagna åtgärder med anledning av föreläggandet.

Skolinspektionen har den 8–9 september 2025 genomfört ett uppföljningsbesök på skolan och genomfört intervjuer med elever, lärare, personal i elevhälsan och rektorn. Som en del av tillsynen har även dokumentation granskats, bland annat ordningsregler och betygskatalog.

Huvudmannen har yttrat sig över allt material av betydelse för beslutet.

Skolinspektionen har i nu aktuellt ärende tagit ställning till om Växjö kommun har följt föreläggandet samt om påtalade brister har avhjälpats.

Motivering av beslutet

Skolinspektionen redogör först för de brister som konstaterades i Skolinspektionens beslut från den 14 februari 2025, därefter redogörs för de omständigheter som framkommit i aktuell uppföljning och som ligger till grund för myndighetens bedömning, därefter anges de bestämmelser som tillämpas och slutligen redovisar Skolinspektionen sin bedömning i det här fallet.

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Föreläggande

Extra anpassningar

Skolinspektionens tidigare beslut

Skolinspektionen bedömde i beslut den 14 februari 2025 att det fanns brister i skolans arbete med att ge de elever som är i behov av extra anpassningar det. Skolinspektionens utredning visade att lärarna inte gav alla elever de extra anpassningar som eleverna var i behov av inom ramen för ordinarie undervisning.

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Huvudmannens redovisning

Av huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder framgår att specialpedagog och rektorn har informerat arbetslagen om extra anpassningar och ledning och stimulans. Information och dialog har skett vid flera tillfällen under vårterminen vid personalkonferenser, arbetsplatsträffar och arbetslagsmöten. Alla undervisande lärare har varit och är involverade i ett pågående arbete att identifiera extra anpassningar och anpassa undervisningen utifrån behov. Det har gjorts inventering och genomgång av olika hjälpmedel samt hur prov och uppgifter kan anpassas utifrån elevers olika behov. I en tätare kommunikation mellan specialpedagog och lärare har det blivit tydligt att lärarna uppmärksammar elevernas stödbehov mer än tidigare och specialpedagog används konsultativt i utformningen av extra anpassningar. Specialpedagog har även

observerat undervisningen för att handleda lärare i utformningen av extra anpassningar. Vid terminsstarten kommer ytterligare genomgång och repetition av extra anpassningar genomföras under en kompetensutvecklingsdag och uppföljning kommer att ske under höstlovet vecka 44 2025. Slutgiltig utvärdering för att säkerställa att åtgärderna har gett resultat genomförs vid en kompetensutvecklingsdag vid terminsslutet 2025.

Huvudmannen har även inkommit med en redovisning över elever som i dagsläget är i behov av extra anpassningar, vilka behov eleverna har samt vilka anpassningar eleverna ges.

Uppföljningsbesök

Flera lärare uppger i intervju att om eleverna ges extra anpassningar eller inte beror på vilken grupp det är. I vissa stora grupper hinner lärarna inte med att ge extra anpassningar, exempelvis inte i grupper med 31–32 elever. Lärare säger att de har identifierat elever som behöver extra anpassningar men att de som lärare inte hinner ge eleverna de extra anpassningar som eleverna är i behov av. Vidare säger lärare att alla elever inte ges extra anpassningar i vissa av de gymnasiegemensamma ämnena samt i blandgrupper, dvs. i grupper där eleverna kommer från olika klasser och program. Lärare säger att det till exempel finns grupper i svenska som andraspråk, naturkunskap och matematik där eleverna inte ges extra anpassningar utifrån behov. En lärare säger att i exempelvis svenska som andraspråk samläser elever från fem olika program, att det går 25 elever i gruppen och att behovet av extra anpassningar i gruppen är stort. Lärarna säger att individuella genomgångar är ett exempel på extra anpassningar som de inte hinner ge. En lärare säger att i naturkunskap hinner lärare inte ge extra anpassningar till alla vid exempelvis laborationer.

Elevhälsans personal uppger i intervju att när en lärare har en klass på 30 elever och alla elever, efter genomgång, räcker upp handen och vill ha hjälp så är det svårt för lärarna. I en sådan situation hinner inte lärare med exempelvis de sju elever som ska ha extra anpassningar. Elevhälsans personal säger att de tror att det lärarna säger om att alla elever som behöver det inte ges extra anpassningar delvis stämmer.

Rektorn uppger i intervju att för en lärare som har stora undervisningsgrupper kan det till viss del stämma att läraren inte hinner ge extra anpassningar men säger också att det finns utrymme för lärarna att ge extra anpassningar. Vidare säger rektorn att ingen, varken elever eller lärare, har informerat rektorn om att det innevarande termin finns elever som inte får de extra anpassningar som de behöver. Rektorn säger att det lärarna säger kan stämma, och att rektorn inte kan säga emot det.

Rättslig reglering

Av 3 kap. 5 § skollagen framgår att om det inom ramen för undervisningen, resultatet på ett nationellt prov eller uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier som minst ska uppfyllas, ska eleven skyndsamt ges stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen.

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att föreläggandet avseende extra anpassningar inte har följts eftersom det fortsatt finns brister i detta arbete. Utredningen visar att alla elever som är i behov av extra anpassningar fortfarande inte får sitt behov tillgodosett.

Betyg efter avslutad kurs**Skolinspektionens tidigare beslut**

Skolinspektionen bedömde i beslut den 14 februari 2025 att det fanns brister i arbetet med att betyg ska sättas efter avslutad kurs. Utredningen visade att det förekom att elever som skulle betygssatts vid kursslut i stället fått förlängd tid i kurs och betygssatts först efter att eleven fått komplettera de delar den inte genomfört eller klarat i kursen. Vidare visade utredningen att beslut om betyg följaktligen inte fördes in i betygskatalogen i anslutning till kursslut.

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen*Huvudmannens redovisning*

Av huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder framgår i huvudsak följande. Rektorn har under vårterminen 2025 tagit fram en rutin för framflyttat betygdatum. Rutinen har skärpts och förtydligats samt implementerats vid slutet av läsår 2024/25. I bifogad rutin anges att om det finns synnerliga skäl, exempelvis längre sjukdomsperiod, kan en elev som inte klarat en kurs, men som bedöms ligga nära ett godkänt betyg, få betygdatum framflyttat (förlängd kurs) för att ges möjlighet till kompletteringar. Enbart om läraren bedömer att endast lite arbete återstår samt bedömer att eleven har möjlighet att göra klart det som saknas för godkänt betyg inom stipulerad tid erbjuds framflyttat betygdatum. Vidare anges att eleven har rätt till undervisning under den tid som kursen förlängs samt att rektorn fattar beslut om förlängd kurs och att beslutet dokumenteras i ett åtgärdsprogram. I ett kompletterande svar till

Skolinspektionen den 22 augusti 2025 anger huvudmannen att ingen kurs har förlängts under vårterminen 2025.

Uppföljningsbesök

Lärare och rektorn bekräftar i intervjuer att rutinen avseende att förlänga kurser är den som tillämpas. De uppger också att det för närvarande finns en elev som slutade år 3 i våras men där eleven inte fått betyg i två kurser utan de kurserna har förlängts för eleven fram till december. Vidare uppger rektorn att endast de elever som fått betyg återfinns i betygskatalogen. Elever där kurser förlängs förs in i betygskatalogen när deras betyg satts.

Rättslig reglering

Av 3 kap. 14 § skollagen framgår att rektorn ska se till att betyg sätts i enlighet med denna lag och andra författningar.

Enligt 15 kap. 22 § skollagen ska betyg sättas på varje avslutad kurs.¹

Enligt 4 kap. 22 § gymnasieförordningen beslutar huvudmannen för nationella program i gymnasieskolan om antalet undervisningstimmar för varje kurs och gymnasiearbetet samt om hur undervisningstiden ska fördelas över läsåren.²

Av 9 kap. 7 § gymnasieförordningen framgår att huvudmannen får besluta att undervisningen på ett nationellt program för en elev i gymnasieskolan får fördelas över längre tid än tre år, om 1. eleven har läst ett reducerat program, 2. eleven läser ett yrkesprogram och det kan befaras att eleven inte kommer att uppfylla de betygskriterier som minst ska uppfyllas i de kurser som krävs för att eleven ska uppnå grundläggande behörighet till högskoleutbildning som påbörjas på grundnivå, eller 3. det med hänsyn till elevens förutsättningar i övrigt finns särskilda skäl för det.³

¹ Bestämmelsen har ny lydelse från den 15 juli 2022 genom lag 2022:147. Lagen tillämpas första gången i fråga om utbildning som påbörjas efter den 30 juni 2025. För utbildning i gymnasieskolan ska äldre bestämmelser fortfarande gälla i fråga om utbildning som har påbörjats före den 1 juli 2025.

² Bestämmelsen har ny lydelse från den 1 januari 2024 genom förordning 2023:654. Förordningen tillämpas första gången i fråga om utbildning som påbörjas efter den 30 juni 2025. Äldre bestämmelser gäller fortfarande för utbildning som har påbörjats före den 1 juli 2025.

³ Bestämmelsen har ny lydelse från den 1 januari 2024 genom förordning 2023:654. Förordningen tillämpas första gången i fråga om utbildning som påbörjas efter den 30 juni 2025. Äldre bestämmelser gäller fortfarande för utbildning som har påbörjats före den 1 juli 2025.

Av 6 § Skolverkets föreskrift om betygskatalog framgår att beslut om betyg i gymnasieskolan ska föras in i betygskatalogen i anslutning till att kursen avslutas (SKOLFS 2011:123).⁴

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att föreläggandet inte har följts avseende att betyg ska sättas efter avslutad kurs samt att betyg ska föras in i betygskatalogen när kurser avslutats.

Utgångspunkten enligt skolförfattningarna är att betyg ska sättas på avslutad kurs samt att en kurs är avslutad när den undervisningstid som huvudmannen beslutat om upphör (se 15 kap. 22 § skollagen och 4 kap. 22 § gymnasieförordningen). Att kursslutet är detsamma för samtliga elever i en undervisningsgrupp är centralt för att eleverna ska ges samma möjlighet att nå olika betyg.

Skolinspektionens utredning visar att tiden för kursers avslut kan ändras för enskilda elever i de fall eleven inte har nått ett godkänt betyg vid tiden då kursen avslutas, vilket får till följd att kursslutet inte är detsamma för eleverna som läser aktuella kurser. Det finns ingen möjlighet enligt skollagen eller andra författningar att förlänga kurser. Däremot finns det, enligt gymnasieförordningen, möjlighet att fatta beslut om att undervisningstiden för en elev fördelas över längre tid än tre år, om det med hänsyn till elevens förutsättningar finns särskilda skäl för det.

Skolinspektionens utredning visar att rektorn enligt skolans rutin kan fatta beslut om förlängd kurs inom ramen för ett åtgärdsprogram. Varken bestämmelserna om särskilt stöd i 3 kap. skollagen eller de kompletterande bestämmelserna om stödåtgärder i 9 kap. gymnasieförordningen ger rektorn rätt att besluta om att förlänga en kurs som en stödåtgärd. Extra anpassningar och särskilt stöd ska enligt 3 kap. skollagen ges elever under pågående kurser och inte när kurserna är avslutade. Detta innebär att bestämmelserna om stöd i 3 kap. skollagen inte ger rektorn rätt att besluta om att förlänga en kurs som en särskild stödåtgärd. Bestämmelsen om förlängd undervisning i 9 kap. 7 § gymnasieförordningen ger endast en möjlighet att besluta om att undervisningen på ett nationellt program förlängs och inte om förlängning av enstaka kurser. Det är därför en brist att rektorn beslutar om att förlänga undervisningen i kurser som särskilda stödåtgärder för enskilda elever.

⁴ Föreskriften har ny lydelse enligt SKOLFS 2024:676

Att tiden för kurser förlängs för enskilda elever medför dessutom att beslut om betyg för dessa elever inte förs in i betygskatalogen i anslutning till kursslut, vilket är en brist.

Val av ingripande

Skolinspektionen får förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten (26 kap. 10 § skollagen).

Växjö kommuns verksamhet vid Teknikum 4 uppfyller inte författningarnas krav vad gäller extra anpassningar och betyg efter avslutad kurs. Det finns därför skäl att förelägga Växjö kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Avhjälpna brister

Anmälan av särskilt stöd

Skolinspektionens tidigare beslut

Skolinspektionen bedömde i beslut den 14 februari 2025 att det fanns brister gällande anmälan av elever i behov av särskilt stöd till rektorn. Skolinspektionens utredning visade att lärare inte alltid anmälde till rektorn när de befarade att en elev, trots extra anpassningar, inte kommer att uppfylla de betygskriterier som minst ska uppfyllas.

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Huvudmannens redovisning

Av huvudmannens redovisning framgår att information och dialog kring rutiner för anmälan till rektor har förts på möten för enheten och för respektive arbetslag. Det har även genomförts utbildning i nya moduler kring anmälningsförfarandet i huvudmannens digitala systemstöd. Rektor har varit ansvarig för utvecklingsarbetet och tagit stöd av specialpedagog. Huvudmannen har i sin redovisning även inkommit med rutinen för anmälan av särskilt stöd. Av den framkommer hur lärare ska gå till väga för att anmäla en elev samt frågor som lärare kan ha som stöd i sin beskrivning av elevens skolsituation. Skolan har ännu inte utvärderat arbetet men noterat en ökning av antalet anmälningar samt en höjd kvalitet på de anmälningar som inkommit. Uppföljning och vid behov mer

förbättringsarbete kommer att ske vid pedagogiska träffar under läsåret 2025/26.

Uppföljningsbesök

Flera lärare säger i intervju att de nu anmäler elever som eventuellt är i behov av särskilt stöd vilket bekräftas i intervju med elevhälsans personal. Rektorn uppger i intervju att rektorn, specialpedagog och programansvariga tillsammans arbetat med anmälan. Rektorn säger att en gemensam rutin för hela skolan tagits fram som ersätter de rutiner som tidigare fanns för respektive program. Vidare säger rektorn att rutinen för anmälan och klasskonferenser gjort förfarandet tydligare, att antalet anmälningar ökat och att rektorn hoppas att lärarna nu anmäler.

Rättslig reglering

Av 3 kap. 7 § skollagen framgår att om det framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier som minst ska uppfyllas, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga.

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten nu uppfyller författningarnas krav. Skolinspektionen bedömer därför att föreläggandet följts och bristen avseende anmälan av särskilt stöd är avhjälp. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Studiero

Skolinspektionens tidigare beslut

Skolinspektionen bedömde i beslut den 14 februari 2025 att det fanns brister gällande skolans arbete med att tillförsäkra eleverna en skolmiljö där undervisningen präglas av studiero. Skolinspektionen bedömde att verksamheten inte fullt ut uppfyllde de krav som följer av skollagens bestämmelser om förebyggande arbete för att skapa studiero. Ett förebyggande arbete innefattar att följa upp och kartlägga nuläge, analysera behov som finns i verksamheten och att identifiera hinder som finns för att elever ska ha studiero samt genomföra åtgärder för att undanröja sådana hinder. Skolinspektionens utredning visade att det fanns flera hinder för studiero, bland annat att ordningsreglerna inte efterlevdes och att det saknades en samsyn hos personalen om hur reglerna ska upprätthållas. Skolinspektionen bedömde vidare att det saknades ett gemensamt

förhållningssätt i skolans arbete med att skapa studiero; skolan levde inte upp till författningarnas krav gällande arbetet med ordningsregler och beslutade ordningsregler efterlevdes inte av alla elever och lärare på skolan.

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Huvudmannens redovisning

Av huvudmannens redovisning framgår att skolan har i enhetens arbetslag fört diskussioner kring hur en bättre och mer likvärdig studiero för eleverna kan uppnås. Specialpedagog har genomfört observationer under lektionsbesök och haft samtal med lärare kring hur studieron kan förbättras. Skolan har även genomfört samtal med och riktat stöd till enskilda lärare och mentorerna har fått i uppdrag att genomföra förebyggande och främjande åtgärder som fasta klassrumsplaceringar samt hålla samtal kring värdegrundsfrågor. För vissa grupper har även kuratorn involverats i detta arbete. Vidare har skolan arbetat med att förtydliga de disciplinära åtgärder som skolan kan sätta in om någon bryter mot skolans ordningsregler. Utvärderingen i form av elevenkäter samt intervjuer och samtal med elever och personal, enskilt och i grupp, vid terminsslut visar enligt huvudmannens redovisning på en förbättrad studiero. Inför kommande läsår planeras åtgärder gällande stärkt ledarskap i klassrummet, förtydligande och utveckling av mentorsrollen samt grupphandledning av skolpsykolog för arbetslagen kring relationsskapande förhållningssätt och värdegrundsfrågor. Skolan har följt upp vilka ordningsregler som gäller, med såväl elever som med personal. Syftet med detta arbete har varit att ordningsreglerna ska vara kända, att dessa ska följas av all personal och att de konsekvenser som finns när ordningsreglerna inte följs är tydliga, väl kända samt tillämpas. Samtidigt har all personal fått utbildning i hur anmälningar ska göras i skolans digitala systemstöd. Som resultat av skolans arbete har antalet tillbud kring förseelser minskat under vårterminen 2025.

Uppföljningsbesök

Samtliga intervjuade uppger att studieron har blivit bättre på skolan sedan Skolinspektionens besök i november 2024. Sedan två veckor tillbaka uppger två av eleverna att det är stökigt på vissa lektioner i en klass i år 3. Rektorn uppger att hen känner till situationen i klassen och säger att ordningsregler och konsekvenser behöver tillämpas och att rektorn är behjälplig i arbetet.

Lärare säger att uppföljning och analys av studieron på skolan är en punkt på dagordningen på arbetslagens möten och att studiero är ett fokusområde som de arbetar med. Till exempel har ordningsregler och att alla lärare ska göra lika avseende reglerna diskuterats i arbetslaget. Lärare

säger att studieron kartläggs på skolnivå genom enkäter och att de efter elevenkäterna fört samtal med elever. Lärare säger att de satt in åtgärder som till exempel ordningsregler och fasta placeringar i klassrummen. Vidare säger lärare att de ser att åtgärderna fungerar. Lärare säger att som en del av uppföljningen av ordningsreglerna har rektorn varit och besökt år 1.

Elevhälsans personal uppger i intervju att personalen haft många diskussioner på elevhälsomöten, arbetslagsmöten och personalkonferenser kring studiero och att de arbetat med ordningsregler och fasta placeringar i klassrummet. Vidare säger elevhälsans personal att skolan för att förbättra studieron sett över mentorskapet; att en ny lärare inte ensam ska vara mentor eftersom de från tidigare läsår sett att mentorskapet är utmanande för en ny lärare. Vidare säger elevhälsans personal att studieron även följs upp på klasskonferenser och att de i år har ett annat upplägg avseende överlämningar. Det är mer strukturerat nu säger elevhälsans personal. Elevhälsans personal säger att rektorn ansvarar för arbetet med uppföljning av ordningsregler och att ordningsregler följs upp vid klassbesök av rektorn.

Rektorn uppger i intervju att de har kartlagt studieron på skolan genom klassrumsbesök och diskussioner med lärare och elever, enskilt och i grupp, kring hur studiero upplevs. Vidare säger rektorn att arbetslagen gör en elevenkät. Kartläggningen följs upp kontinuerligt med både elever och arbetslag. Samma elevgrupp kan fungera väl i en kurs och helt annorlunda med en annan lärare säger rektorn. Rektorn säger att mycket hänger ihop med brist på ledarskap i klassrummet, hur lektioner startas, genomförs, avslutas samt hur ordningsregler tillämpas. Det skapar en osäkerhet hos eleverna. Rektorn berättar om olika åtgärder som, efter analys av situationen, satts in för att förbättra studieron. Rektorn säger att det till exempel handlat om att en resurs gått in i en klass eller riktat arbete med enskilda elever eller elevgrupper. Rektorn säger att en resurs nu finns med i en klass som en förbyggande åtgärd eftersom bedömningen är att det skulle kunna bli problem med studiero framöver. Vidare säger rektorn att alla lärare ska gå igenom ordningsreglerna med eleverna vid terminsstart och även tillämpa reglerna. Rektorn säger att det är fokus på konsekvenserna så att det blir tydligt för eleverna. Det pågår en diskussion om kollegialiteten; alla behöver tillämpa reglerna kring till exempel mobiltelefoner oavsett lärare och klass. Rektorn säger att åtgärderna fungerar på det stora hela och att samsyn och strukturer går åt rätt håll. Rektorn säger vidare att det finns påbörjade personalärenden där det finns brister, där lärare har svårt att hantera undervisningssituationen. Rektorn säger vidare att uppföljning av ordningsreglerna skett på olika sätt bland annat i samtal med elever och lärare samt genom klassrumsbesök. Rektorn säger att en analys av uppföljningen är att ordningsregler behöver justeras utifrån behov,

program, lokaler osv. Vidare säger rektorn att eleverna behöver involveras i arbetet. Rektorn säger att skolpsykologen från och med höstlovet ska arbeta med arbetslaget med fokus på gemensamt förhållningssätt kring ordningsreglerna.

Rättslig reglering

Av 5 kap. 3 § skollagen framgår att alla elever ska tillförsäkras en skolmiljö där utbildningen präglas av trygghet och undervisningen av studiero. Med studiero avses att det finns goda förutsättningar för eleverna att koncentrera sig på undervisningen. Huvudmannen ska säkerställa att det på skolenheten bedrivs ett förebyggande arbete som syftar till att skapa trygghet och studiero.

I förarbetena till bestämmelsen om att huvudmannen ska säkerställa att det på skolenheten bedrivs ett förebyggande arbete som syftar till att skapa trygghet och studiero (prop. 2021/22:160, s. 229 f.) anges följande. Ett förebyggande arbete innebär bland annat att skolor och huvudmän följer upp elevernas såväl trygghet som studiero. Det innebär även att skolor och huvudmän analyserar vilka hinder som finns för att elever ska vara trygga och ha studiero och aktivt verkar för att dessa hinder undanröjs. I förarbetena anges vidare (prop. 2021/22:160, s. 46 f.) att förebyggande arbete för studiero innebär att skolan arbetar proaktivt med att ge eleverna goda förutsättningar till lärande genom att identifiera och undanröja hinder för lärande så att eleverna ska kunna ägna sig åt och koncentrera sig på undervisningen. Det kan bland annat innebära att skolan förebygger ordningsstörningar genom väl förankrade ordningsregler och ett gemensamt förhållningssätt bland personalen och utveckling av det pedagogiska ledarskapet i klassrummet. Men det kan även innebära ett fokus på att erbjuda en varierad undervisning av hög kvalitet och de extra anpassningar, särskilda stöd och utmaningar som eleverna behöver.

Av 5 kap. 5 § skollagen framgår att ordningsregler ska finnas för varje skolenhet. Ordningsreglerna och hur de följs ska regelbundet följas upp. Orsakerna till uppföljningens resultat ska analyseras. Ordningsreglerna ska utarbetas, följas upp och, vid behov, omarbetas under medverkan av eleverna. Rektorn beslutar om ordningsregler.

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte att Växjö kommun nu bryter mot bestämmelserna när det gäller det förebyggande arbetet mot studiero och arbetet med ordningsregler. Skolinspektionen bedömer därför att föreläggandet följts och bristerna inom området är avhjälpda. Ärendet ska därför avslutas i dessa delar.

Prövning och betygskatalog

Skolinspektionens tidigare beslut

Skolinspektionen bedömde i beslut den 14 februari 2025 att det fanns brister gällande prövning och skolenhetens betygskatalog. Skolinspektionens utredning visade att i vissa kurser prövades inte hela kursen utan enbart de delar av det centrala innehållet som eleven inte klarat i kursen. Utredningen visade vidare att det inte alltid av betygskatalogen framgick att eleven erhållit betyg efter prövning samt att det på vissa sidor i betygskatalogen saknades signaturer av undervisande lärare och i enstaka fall datum för beslut om betyg i anslutning till signatur.

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Prövning

Huvudmannens redovisning

I sin redovisning av vidtagna åtgärder anger huvudmannen att skolan informerat samtliga lärare på personalkonferenser, arbetslagsmöten och ämnesmöten att prövning ska omfatta hela centrala innehållet i en kurs. I vissa fall har samtal med enskilda lärare genomförts. Elever anmäler sig till prövning via studie- och yrkesvägledare, vilka är medvetna om regelverket kring prövning. Huvudmannen anger vidare i sin redovisning att de prövningar som genomförts under vårterminen 2025 har varit korrekt utförda. Huvudmannen har även inkommit med en utarbetad skriftlig rutin och av den framgår att en elev har rätt att genomgå prövning i alla ämnen som ingår elevens individuella studieplan om eleven tidigare inte har fått minst betyget E. Vidare framgår att prövningen ska omfatta hela kursen och samtliga betygs-kriterier och prövningen kan bestå av skriftligt prov, muntligt prov, praktiska moment (om tillämpligt) eller inlämningsuppgifter.

Uppföljningsbesök

Lärare och rektorn uppger i intervjuer att prövning sker i enlighet med ovanstående rutin samt att en prövning nu omfattar hela det centrala innehållet.

Betygskatalog

Huvudmannens redovisning

Huvudmannen anger i sin redovisning av vidtagna åtgärder att rektorn och administrativ chef uppdaterat skolans rutin för betygshantering samt ansvarat för att informera om rutinen. Av rutinen som huvudmannen inkommit med framgår att lärare efter prövning beslutar om nytt betyg och

meddelar administratör varpå betygskatalog skrivs ut och signeras av betygssättande lärare. I betygskatalogen anges såväl det gamla som det nya betyget, samt att det gäller en provning. Av rutinen framgår vidare att elevadministratörerna tar fram datumförslag för kommande betygshantering och skickar ut till rektorerna för godkännande. Därefter görs en genomgång av vilka lärare som ska vara betygssättande för varje grupp och elevadministratör informerar när och vart lärarna ska komma och signera betygskatalogerna. Samtliga personer som listas i betygskatalogen ska signera dokumentet och ange det datum då signeringen utfördes. Om flera betygssättande lärare är angivna på dokumentet, krävs signering från samtliga. Huvudmannen anger även i sin redovisning att betygskatalogen för juni 2025 har kontrollerats av administratör och rektor och att inga fel upptäckts. Det konstaterades att alla betyg var försedda med korrekt lärarsignatur och daterade i samband med signeringen.

Uppföljningsbesök

Lärare och rektor uppger i intervjuer att betygskatalogen nu innehåller signaturer av undervisande lärare och datum för beslut om betyg. Detta bekräftas av dokumentstudier av betygskatalogen för vårterminen 2025. Vidare framgår av betygskatalogen när en provning genomförts samt både det gamla och det nya betyget som en elev fått efter en provning.

Rättslig reglering

Prövning

Av 15 kap. 28 § skollagen framgår att den som vill ha betyg från gymnasieskolan har rätt att genomgå provning.

Enligt 8 kap. 24 § gymnasieförordningen har en elev i gymnasieskolan rätt att genomgå provning vid den egna skolenheten i alla kurser, grundskoleämnen och det gymnasiearbete som ingår i elevens individuella studieplan. Detta gäller dock bara om; 1. eleven inte tidigare har fått betyg på kursen, i grundskoleämnet eller på gymnasiearbetet, eller 2. eleven har fått betyget F.⁵

Av 2 § Skolverkets föreskrifter för provning i gymnasieskolan (SKOLFS 2016:17) framgår att bestämmelserna om betygsättning i 3 kap. och 15 kap.

⁵ Bestämmelsen har ny lydelse från den 1 januari 2024 genom förordning 2023:654. Förordningen tillämpas första gången i fråga om utbildning som påbörjas efter den 30 juni 2025. Äldre bestämmelser gäller fortfarande för utbildning som har påbörjats före den 1 juli 2025.

skollagen samt 8 kap. gymnasieförordningen gäller i tillämpliga delar vid provning.

Det är läraren som avgör hur provningen ska utformas. Provningar kan utformas på många olika sätt beroende på ämnets eller kursens karaktär och vilken information som läraren behöver för att kunna göra en rättvisande bedömning av den prövandes kunskaper. Provningen behöver ge ett brett underlag för att läraren ska kunna sätta ett så rättvisande och rättssäkert betyg som möjligt. Det innebär oftast att olika underlag behöver samlas in. Den prövandes kunskaper ska bedömas i förhållande till alla delar av betygskriterierna för ämnet eller kursen. En provning får inte vara en komplettering där bara vissa delar av betygskriterierna provas. Den prövandes kunskaper måste också kunna bedömas utifrån hela betygsskalan. Inför en provning bör läraren se till att den prövande får information om de kunskaper som kommer att provas och hur provningen ska gå till. (Skolverkets allmänna råd SKOLFS 2022:417 om betyg och provning och Kommentarer till Skolverkets allmänna råd om betyg och provning, sidorna 53–55).⁶

Betygskatalog

Av 7 § Skolverkets föreskrifter om betygskatalog framgår att den eller de som beslutar om ett betyg ska datera uppgiften i betygskatalogen och förse uppgiften med egenhändig signatur. Om betygskatalogen förs elektroniskt får uppgiften i stället skrivas under elektroniskt (SKOLFS 2011:123).

Av 12 § Skolverkets föreskrifter om betygskatalog framgår att det av betygskatalogen ska framgå att ett betyg satts efter provning. Om eleven har ett betyg i kursen sedan tidigare ska såväl det gamla som det nya betyget framgå.⁷

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte att Växjö kommun nu bryter mot bestämmelserna när det gäller att en provning ska omfatta hela det centrala innehållet i kursen samt att det av betygskatalogen ska framgå om ett betyg beslutats efter provning och att betygskatalogen ska signeras och dateras av den eller de som beslutar om betyg.

⁶ Följändringar har gjorts i kommentarer till råden med anledning av ikraftträdandet av ämnesbetygsreformen (Gy25) den 1 juli 2025

⁷ Föreskriften har ny lydelse enligt SKOLFS 2024:676

Skolinspektionen bedömer därför att föreläggandet följts och bristerna är avhjälpta. Ärendet ska därför avslutas i dessa delar.

På Skolinspektionens vägnar

X Jenny Fahlman

Beslutsfattare
Signerat av: Jenny Fahlman

X Christina Aro Östgren

Föredragande
Signerat av: Christina Aro Östgren

I ärendets slutliga handläggning har även utredare Hilda Sjöberg medverkat.